

Jaana Strandman ps ym.

Kirjallinen kysymys tiedonsiirrosta koulutuksen järjestäjän ja opiskeluhuollon ammattilaisten välillä

Eduskunnan puhemiehelle

Opiskeluhuollon siirtyminen hyvinvointialueiden alaisuuteen on vaikuttanut tiedonsiirtoon toimijoiden ja opetushenkilöstön sekä perheiden välillä. Opiskeluhuollon toimijat ovat siirtyneet eri organisaatioon kuin koulutuksen järjestäjät, ja nykyisin tiedonsiirtoon tarvitaan (kirjallinen) suostumus huoltajilta, vaikkakin oppilas- ja opiskeluhoitolain mukaan esimerkiksi koulupsykologeilla on lähtökohtaisesti oikeus saada oleellinen tieto työtehtäviensä toteuttamiseksi ilman erillisiä suostumuksia.

Hyvinvointialueet ovat tulkinneet lainsäädäntöä ja ohjeistuksia varsin eri tavoin ja ryhtyneet toimimaan toisistaan poikkeavalla tavalla. Tarvittavat tiedot luovutetaan käytännössä esimerkiksi siten, että joku koulun henkilöstöstä tulostaa asiakirjat opiskelijarekisteristä ja antaa paperit psykologille. Tässä vaarantuu tietosuoja. Myöskään oppilaiden poissaoloja ei voi seurata tai viestiä ajanvarauksista yms. opettajien ja huoltajien suuntaan niitä kanavia pitkin (esim. Wilma), joissa kaikkia muita koulun ja kodin välisiä asioita hoidetaan. Tämä hankaloittaa työn tekemistä ja oppilaan asian hoitoa huomattavasti.

Toinen tärkeä kirjaamiseen ja tiedonsiirtoon liittyvä asia on opiskeluhuollon psykologityön kirjaamisen siirtyminen potilastietojärjestelmiin ja sen vaikutus opiskeluhuollon lakisääteisesti ensisijaisena työtehtävänä toteutettavan yhteisöllisen ja ennalta ehkäisevän työn kirjaamiseen. Lainsäädännön näkökulmasta jokainen oppilas, jonka asioissa koulupsykologi on mukana, on lähtökohtaisesti potilas, jolle pitää avata potilaskertomus ja viedä kirjaukset Kantaan 1.10.2025 mennessä — riippumatta siitä, miksi koulupsykologi oppilasta tapaa.

Epäselvää on myös se, kuinka tulisi kirjata esimerkiksi tilanteet, joissa selvitetään vaikkapa useamman oppilaan tai luokan sisäisiä ristiriitoja tai joissa opettaja pyytää konsultaatiota yksittäisen oppilaan tilanteeseen, mutta psykologi ei henkilökohtaisesti oppilasta tapaa. Lainsäädäntö ja nykyiset ohjeistukset eivät ota näihin selkeää kantaa, sillä THL:n ylläpitämät terveydenhuollon kirjaamisohjeistukset koskevat ainoastaan yksilökohtaisia potilasasiakirjoja. Mikäli jatkossa yhteisöllistä, konsultatiivista tai ennalta ehkäisevää työtä ei kirjata mihinkään, herää huoli siitä, että lasten ja nuoren kannalta oleellisia tietoja jää jatkossa siirtymättä. Riskinä myös on, että yksilöllinen hoidollinen työ vie jatkossa nykyistäkin suuremman osan oppilashuollon ammattilaisen työajasta, kun yhteisöllinen ja ennalta ehkäisevä työ jää näkymättömämmäksi, mikä ei ole oppilashuoltolain mukaista.

Kirjallinen kysymys KK 50/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin ja millä aikataululla tullaan ratkaisemaan tiedonsiirtoon liittyvät ongelmat koulutuksen järjestäjän ja opiskeluhuollon toimijoiden välillä, jotta voidaan turvata opiskeluhuollon toimintaedellytykset oppilas- ja opiskeluhoitolain mukaisesti ja

minkä tahon vastuulla on ohjeistaa opiskeluhuollossa lakisääteisesti tehtävän ennalta ehkäisevän ja yhteisöllisen työn kirjaamisesta ja milloin nämä ohjeistukset ovat tulossa?

Helsingissä 13.3.2024

Jaana Strandman ps
Teemu Keskisarja ps
Ritva Elomaa ps
Mia Laiho kok
Marko Kilpi kok
Sari Sarkomaa kok
Timo Suhonen sd
Merja Kyllönen vas